

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КУРСОВА РОБОТА З
МИСТЕЦТВА БАЛЕТМЕЙСТЕРА**

Освітня програма	024 Хореографія
Спеціальність	Хореографія
Галузь знань	02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 9 від 5 вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та завдання написання курсової роботи
4. Результати написання курсової роботи (компетентності)
5. Основні вимоги до написання курсової роботи
6. Система оцінювання курсової роботи
7. Політика доброчесності
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Курсова робота “Мистецтво балетмейстера ”
Викладач (-і)	доц. Марусик Наталія Іванівна
Контактний телефон викладача	0680545353
E-mail викладача	natalian_marusyk@ukr.net
Формат дисципліни	Письмова навчально-наукова робота з елементами дослідження
Обсяг дисципліни	загальна кількість годин: 90; 3 кредити ЄКТС.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Четвер 13.30 год., ауд. К.2.
2. Анотація до курсової роботи	
<p>Курсова робота з навчальної дисципліни «Мистецтво балетмейстера» – це самостійна науково-дослідницька праця, що має на меті забезпечити студента знаннями з основних розділів методики хореографічного мистецтва та сучасних освітніх технологій, відповідно до освітньо-професійної програми підготовки за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 024 Хореографія</p> <p>Курсова робота, яка є складовою структури навчального процесу майбутніх студентів-хореографів, має на меті закріпити та поглибити знання студентів у сфері хореографічної діяльності, удосконалити методичну сторону підготовки, як майбутніх педагогів-хореографів, покращити їх особистий рівень володіння хореографічною ”грамотою” та навичками практичної діяльності напрямку своєї майбутньої професії. Курсова робота спрямована на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і аналіз наукової літератури.</p> <p>Курсова робота з навчальної дисципліни «Методика роботи з хореографічним колективом» виконується державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису у м’якій палітурці. Захист здійснюється на підставі оцінки рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю. Для проведення атестації випускників створюється комісія кафедри</p> <p>Зміст написання курсової роботи полягає в закріпленні та вдосконаленні набутих ними знань та навичок методично-практичної роботи у галузі класичного, українського та народного танців, сучасного танцю, історії мистецтв, мистецтва балетмейстера, методики роботи з хореографічним колективом. Тут студенти мають зтогу всебічно розкрити та проаналізувати шляхи формування того чи іншого виду хореографічного мистецтва, особливості традиційних та новаторських підходів до вирішення питань вдосконалення методики їх викладання, формування напрямів, стилів тощо.</p>	
3. Мета та завдання написання курсової роботи	
<p>Курсову роботу виконують на основі поглибленого вивчення спеціальної літератури (вітчизняної та зарубіжної), прогресивного досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень визначеного об’єкта з метою вирішення встановлених прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності. Курсова робота повинна містити результати теоретичних і прикладних досліджень, носити творчий характер.</p> <p>Метою підготовки курсової роботи є формування вмінь та навичок студента</p>	

самостійно виконати наукове дослідження з обраної проблеми, продемонструвати набуті під час навчання професійні компетенції. Робота має засвідчити рівень фахової підготовки її автора до професійної діяльності, а саме: вміння узагальнювати та аналізувати наукові джерела і фактичні дані; ступінь оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з фахових дисциплін, вміння творчо використовувати інноваційні методики дослідження, напрацьовані у галузі хореографічного мистецтва

4. Результати написання курсової роботи (компетентності)

Написання курсової роботи передбачає здатність розв'язувати складні завдання і проблематику в галузі хореографічного мистецтва, тобто здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; вміння виокремити, формулювати та вирішувати проблеми; здатність до абстрактного мислення, до аналізу та синтезу. А також передбачає навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність генерувати нові ідеї та вільно орієнтуватися у різних мистецьких концепціях і хореографічних напрямках. Здійснювати науковий аналіз і структурування сучасних освітніх технологій в напрямку хореографічного мистецтва з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

У результаті написання курсової роботи студенти повинні:

- володіти теоретичними знаннями та практичними навичками для самостійної науково-дослідної роботи з метою удосконалення практичних знань професійної діяльності;
- самостійно здійснювати науковий пошук в галузі мистецької освіти. Розкривати дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності;
- практикувати комунікативні навички з метою створення креативної і позитивної атмосфери в колективі
- узагальнювати вітчизняний, світовий досвід в сфері професійної діяльності;
- дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Основні вимоги до написання курсової роботи

Ознаки курсу

Загальна кількість годин: 90.

3 кредити ЄКТС.

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	024 Хореографія	Бакалавр, третій рік навчання	Нормативний

Структура та правила оформлення курсової роботи

Загальну характеристику курсової роботи подають у такій послідовності.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу нормативно-правової бази, порівняння з відомим вирішенням проблеми, визначення суперечностей, які необхідно розв'язати, обґрунтовують актуальність і доцільність роботи.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження. Структура курсової роботи, логіка, системність, можливість досягнення мети дослідження та формулювання обґрунтованих висновків залежать від поставлених завдань. Варто дотримуватись логічної послідовності при формулюванні завдань.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію й обрано для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої у роботі мети.

Оформлення курсової роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт. Текст роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали (29-30 рядків на сторінці), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм), шрифт текстового редактора – Word Times New Roman, розмір 14 мм. Поля: зліва – не менше 25 мм, справа – не менше 15 мм, зверху і знизу – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту однаковою.

Обсяг і форма написання курсової роботи має містити, як правило, 25–30 сторінок основного тексту роботи, кількість використаних джерел – не менше 25.

Курсову роботу умовно поділяють на: 1 – вступну частину, 2 – основну частину, 3 – список використаних джерел, 4 – додатки.

Вступна частина повинна мати такі структурні елементи: титульний лист, зміст, перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів.

Основна частина містить такі структурні одиниці: вступ, текст курсової роботи, висновки, рекомендації, перелік посилань.

Додатки розміщують після основної частини курсової роботи.

Структурні елементи «титульний лист», «зміст», «вступ», «основний текст», «висновки», «перелік посилань» є обов'язковими. Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки. Заголовки структурних елементів роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ) друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки), шрифт напівжирний. Нумерація сторінок має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки. Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з другої сторінки тексту. Оформлення посилань на інформаційні джерела. Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки, а саме: [32, с. 85]. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга – номеру сторінки. Наприкінці курсової роботи наводиться список використаних джерел.

Процес написання роботи

Етап	Формат	Термін виконання
Підготовчий етап. Визначення напрямку дослідження курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	2 тиждень
Вибір, затвердження теми курсової роботи, отримання завдання на її виконання на кафедрі. Складання плану курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	4 тиждень
Пошук та опрацювання першоджерел і наукової літератури з теми роботи. Написання курсової роботи.	Консультації. Самостійна робота.	10 тиждень
Завершення написання курсової роботи. Перевірка.	Самостійна робота.	12 тиждень
Підготовка до захисту	Самостійна робота.	14 тиждень

курсової роботи. Захист. Оцінювання.		
Орієнтовний перелік тем курсових робіт. 1. Класичний танець в дитячих хореографічних колективах.		
6. Система оцінювання курсової роботи 1. Вплив національних танцювальних культур на творчість видатних діячів хореографічного мистецтва. 2. Вплив змісту та форми музичного твору на створення хореографічного образу. 4. Балетмейстер. Сфери його творчої діяльності. 5. Творчий внесок видатних балетмейстерів у розвиток української хореографії. 6. Основні закони драматургії та їх застосування в роботі балетмейстера. 7. Виникнення і розвиток нових течій хореографії на початку ХХ століття 8. Особливості роботи балетмейстера-постановника у колективі сучасного танцю 9. Гармонічне поєднання музично – хореографічних засобів виразності у фаховому формуванні балетмейстера. 10. Використання законів драматургії у роботі балетмейстера над постановкою танцю. 11. Джерела формування стилістики сучасної хореографії. 12. Шляхи та перспективи розвитку хореографічної освіти в Україні. 13. Ярослав Чуперчук – феномен гуцульської хореографії. 14. Народний танець у творчості Павла Вірського. 15. Балетмейстер у сучасному мистецькому просторі. 16. Хоровод – як найдавніший вид хореографічного мистецтва. 17 Роль українського народного танцю у формуванні національного балетного мистецтва України. <i>Примітка:</i> студент може запропонувати свою тему з обґрунтуванням вибору.		
Загальна система оцінювання курсу	При визначенні підсумкової оцінки курсової роботи комісія враховує змістовні аспекти роботи та якість захисту роботи. При оцінюванні курсової роботи беруть до уваги: <ul style="list-style-type: none"> • вміння автора стисло, чітко й послідовно викласти сутність та результати дослідження; • обґрунтованість мети роботи, логічність поставлених завдань і шляхи їх вирішення; • відповідність розробки, аналізу, рішення проблеми кваліфікаційному рівню бакалавра; • змістовність і цілісність структури курсової роботи; • оригінальність, правильна визначеність об'єкта і предмети дослідження; • використання сучасних методів обробки й аналізу інформації; • наявність всіх необхідних структурних елементів у роботі та їх логічна послідовність; • відповідність курсової роботи встановленим вимогам; • загальне оформлення курсової роботи. Загальні критерії оцінювання: «відмінно» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;	

«добре» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності; **«задовільно»** – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки; **«незадовільно»** – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Оцінювання результатів захисту випускних курсових робіт здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою оцінювання знань. При визначенні оцінки роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів. Оцінки захисту курсової роботи виставляє кожен член комісії. Рішення комісії про оцінку знань, виявлених при захисті курсових робіт, приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови комісії є вирішальним. Якщо захист курсової роботи не відповідає вимогам рівня атестації, комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і в протоколі засідання комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів). У випадку, якщо студент не з'явився на засідання комісії із захисту курсової роботи, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання. У

випадках, коли захист курсової роботи визнається незадовільним, комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, у наступному навчальному році

Результати захисту курсових робіт оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»); національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); системи ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (100-бальна шкала).

7. Політика доброчесності

Курсова робота студента повинна бути виконана із застосуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. У процесі написання курсової роботи студент зобов'язаний:

- з повагою ставитися до авторських прав інших осіб, дослідження яких він використовує при виконанні курсової роботи;
- коректно застосовувати інформацію з інших джерел, здійснюючи належне цитування;
- не допускати проявів академічної недоброчесності, серед яких академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація тощо.

Робота, у якій виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, не допускається до захисту та повертається студенту на доопрацювання.

Види академічної відповідальності (зокрема, додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності (п. 3. 3. Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника»).

Академічним плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Для уникнення академічного плагіату при написанні курсової роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі дані.

Якщо у роботі використано запозичений матеріал без посилання на автора та джерело, то робота за рішенням кафедри не допускається до захисту.

Повторний захист курсової роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо студент не з'явився на засідання комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата захисту під час роботи комісії. Унікальність роботи має перевищувати 75%.

8. Рекомендована література

1. Захаров Р. Сочинение танца. М.:Иск-во,1983
2. Захаров Р. Записки балетмейстера. М.:ИскОво,1976
3. Кривохижа А. Гармонія танцю. Кіровоград. :Редакц,- видавн.центр,2003
5. Самохвалова А.,Маркевич Л.. Мистецтво балетмейстера. Рівне.: О. Зень, 2012
6. Балет.Енциклопедия. М.: Сов. энц-дия, 1981
7. Бахрушин Ю. История русского балета. М. :Просвещение, 1977
8. Блок Л.. Классический танец. М.:Иск-во,1987
9. Вельберх І. Из архива балетмейстера. Л.:Иск-во,1940
10. Василенко К.. Питання розвитку сучасного українського народно-сценічного танцю. К. :Мистецтво, 1968
11. Гаевский В.. Дивертисмент. М.:Иск-во,1981
12. Голейзовский К.. Образы русской народной хореографии. М. :Искусство, 1964
13. Захаров Р.. Сочинение танца. М.:Иск-во,1983
14. Захаров Р.. Записки балетмейстера. М.:Иск-во,1976
15. Мессерер А.. Танец, мысль, время. М.:Иск-во,1990
16. Новер Ж.. Письма о танцах и балетах. 'Л.:Иск-во,1965
17. Смирнов И.. Исскуство балетмейстера. М. :Просвещение, 1986
18. Сташевський Ю. Балетний театр Радянської України. К.:Муз.Укр.,1986
19. Фокін М.. Против течения. Л.:Иск-во,1981
20. Смирнов И.. Исскуство балетмейстера. М.:Просвещение, 1986

Відеоматеріали:

- ансамбль народного танцю І. Мойсєєва;
- Державний Академічний ансамбль пісні і танцю «Гуцулія»;
- ансамбль тацю «Березка»;
- шедеври класичного балету;
- ансамблі сучасного танцю